

درس سوم : باستان شناسی، در جستجوی میراث فرهنگی

ردیف	متن سوالات										
۱	باستان شناسی را تعریف کنید؟ علمی است که آثار باستانی و تاریخی را به منظور شناخت فرهنگ و شیوه زندگی انسان ها و جوامع گذشته، مطالعه و بررسی می کند										
۲	باستان شناسی چیست؟ کسی است که بر اساس آثار باقی مانده از بشر، گذشته انسانها و جوامع انسانی و بویژه تغییرات فرهنگی آنها را در طول زمان، بررسی و تحلیل می نماید										
۳	چند قرن اخیر کدام علم جدید نقش مؤثری در مطالعه ی گذشته بشر ایفا کرده است؟ باستان شناسی										
۴	هدف باستان شناسی از دیدگاه برخی صاحب نظران را بیان کنید؟ آنها باستان شناسی را علمی می شمارند که هدف آن شناخت انسان و پژوهش در فرهنگ اوست										
۵	آثار باستانی و تاریخی را تعریف کنید؟ به تمامی اشیاء، ابزارها، بناها و مکان هایی می گویند که ساخته دست بشر و محصول اندیشه او در گذشته هستند.										
۶	مکان یا محوطه باستانی را توصیف کنید؟ به جاهایی که باستان شناسان در آنجا آثار باستانی و تاریخی را مطالعه و در مواردی کشف می کنند، مکان باستانی گفته می شود										
۷	مکان یا محوطه باستانی و تاریخی از نظر شکل و وسعت چگونه است؟ مکان های باستانی و تاریخی از نظر شکل و وسعت متفاوت اند. برخی از آنها سکونتگاه روستایی یا شهری هستند که چند هکتار وسعت دارند.										
۸	آثار باستانی پمپئی در کشور قرار دارد. ایتالیا										
۹	دو مثال از مکانهای باستانی که سکونتگاه روستایی یا شهری بوده اند را ذکر کنید؟ شهر سوخته در ایران و شهر پمپئی در ایتالیا										
۱۰	چند مورد متفاوت از مکان های باستانی و تاریخی را نام ببرید شهر سوخته در ایران و شهرپمپئی در ایتالیا، مانند تخت جمشید و طاق بستان، مردان نمکی زنجان و تمدن عظیم جیرفت در استان کرمان										
۱۱	چند مکان باستانی مشهور نام ببرید؟ غارها، گورستان ها و آرامگاه ها										
۱۲	آثار باستانی آرامگاه ها چه کمکی به تاریخ می کند؟ اشیایی که از داخل گورهای باستانی به دست آمده اند و در موزه های جهان به نمایش گذاشته شده اند، یکی از جذاب ترین و پر بیننده ترین آثار موزه ای هستند. این اشیا و هم چنین شیوه تدفین مردگان، معماری و مصالح آرامگاه ها، اطلاعات ارزنده ای را درباره نظام اجتماعی، باورها، فرهنگ، وضعیت اقتصادی و میزان پیشرفت های فنی مردمان و جوامع گذشته ارائه می دهند.										
۱۳	مورخان از آثار بدست آمده از گورستان ها و آرامگاه ها به چه مطالبی در مورد گذشته ی مردمان و جوامع پی می برند؟ کوشند سیر پیشرفت های فنی، هنری و فرهنگی گذشتگان را درک کنند. آنان همچنین از طریق مقایسه آثار و بناهای باستانی سرزمین ها و تمدن های گوناگون، روابط جوامع گذشته و تأثیرات فرهنگی و اقتصادی آنها بریکدیگر را توضیح می دهند										
۱۴	گزینه ی صحیح را از جدول سمت چپ انتخاب نموده و در جلوی هر سوال بنویسید										
	<table border="1"> <tbody> <tr> <td>الف) آثار باستانی و تاریخی</td> <td>۱- برخی از آنها سکونتگاه روستایی یا شهری هستند که چند هکتار وسعت دارند.</td> </tr> <tr> <td>ب) مردان نمکی زنجان</td> <td>۲- یکی از جذاب ترین و پر بیننده ترین آثار موزه ای هستند.</td> </tr> <tr> <td>پ) مکان های باستانی</td> <td>۳- به تمامی اشیاء، ابزارها، بناها و مکان هایی می گویند که ساخته دست بشر و محصول اندیشه او هستند</td> </tr> <tr> <td>ت) آثار زیر دریا</td> <td>۴- به طور تصادفی کشف شده اند.</td> </tr> <tr> <td>ث) اشیاء به دست آمده از داخل گورها</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	الف) آثار باستانی و تاریخی	۱- برخی از آنها سکونتگاه روستایی یا شهری هستند که چند هکتار وسعت دارند.	ب) مردان نمکی زنجان	۲- یکی از جذاب ترین و پر بیننده ترین آثار موزه ای هستند.	پ) مکان های باستانی	۳- به تمامی اشیاء، ابزارها، بناها و مکان هایی می گویند که ساخته دست بشر و محصول اندیشه او هستند	ت) آثار زیر دریا	۴- به طور تصادفی کشف شده اند.	ث) اشیاء به دست آمده از داخل گورها	
الف) آثار باستانی و تاریخی	۱- برخی از آنها سکونتگاه روستایی یا شهری هستند که چند هکتار وسعت دارند.										
ب) مردان نمکی زنجان	۲- یکی از جذاب ترین و پر بیننده ترین آثار موزه ای هستند.										
پ) مکان های باستانی	۳- به تمامی اشیاء، ابزارها، بناها و مکان هایی می گویند که ساخته دست بشر و محصول اندیشه او هستند										
ت) آثار زیر دریا	۴- به طور تصادفی کشف شده اند.										
ث) اشیاء به دست آمده از داخل گورها											
۱۵	نقاشی های کشف شده در غارها باستانی حاوی چه مطالبی است؟ منبع ارزشمندی برای مطالعه و شناخت زندگی مردمان دوران پیش از تاریخ به شمار می روند										

جزوه سوالات متن دروس ۱ تا ۱۶ - تاریخ ۱ / تهیه کننده : احمد اسدی اقدم - دبیر تاریخ - مردن

۱۶	نقاشی ها و اشیای کشف شده از غارها منبع ارزشمندی برای مطالعه و شناخت زندگی مردمان است. دوران پیش از تاریخ
۱۷	تپه‌های باستانی چه مکان‌هایی هستند و چگونه بوجود آمده اند؟ تپه‌های باستانی یکی از مکان‌های مهم باستان‌شناختی به شمار می‌روند. هنگامی که در دوره‌های زمانی مختلف مردمانی در یک مکان سکونت نمایند، به تدریج چند لایه باستانی روی هم قرار می‌گیرند. تاکنون شمار زیادی از این تپه‌ها در ایران شناسایی و حفاری شده‌اند
۱۸	مهم ترین آثار سنگ نوشته ها و سنگ نگاره ها در ایران در کدام استان ها قرار دارد؟ فارس همدان کرمانشاه
۱۹	وجود تپه های باستانی در یک مکان نشانگر چیست؟ نشانگر این است که این تپه ها از مکان های مهم باستان شناختی به شمار می روند و در دوره های زمانی مختلف به تناوب مردمانی در یک مکان سکونت نداشتند
۲۰	مراحل کار باستان شناسی را نام ببرید؟ ۱- کشف ۲- شناسایی ۳- حفاری و استخراج ۴- تنظیم اطلاعات
۲۱	باستان شناسان برای کشف آثار باستانی و تاریخی از چه ابزارهایی استفاده می کنند؟ آنها علاوه بر رجوع به کتابهای تاریخی و سفرنامه ها و ... ، از ابزارها و فناوری های جدید و پیشرفته ای مانند (پهپادها- رادارها- عکس های هوایی- تصاویر ماهواره ای- روش های الکترومغناطیسی و سیستم اطلاعات جغرافیایی که قابلیت زیادی در نقشه برداری، کشف و بازسازی دقیق محوطه ها و آثار باستانی دارند، استفاده می کنند
۲۲	مکان آثار باستانی چگونه کشف می شود؟ الف: برخی از آثار باستانی (یا مکانهای آثار باستانی، با رجوع به کتاب‌های تاریخی، سفرنامه‌ها و ...، ابزارها و فناوری‌های جدید و پیشرفته‌ای مانند پهپاد، رادار، عکس‌های هوایی، تصاویر ماهواره‌ای، روش‌های الکترومغناطیسی و ... کشف شده‌اند. ب: برخی از آثار باستانی به صورت اتفاقی (کشاورزی، عمرانی، سیل و زمین لرزه)، نمایان شده‌اند. (مثل مردان نمکی زنجان) به طور تصادفی کشف شده‌اند. پ: برخی از آثار باستانی با حفاری‌های غیرقانونی و قاچاق (همانند تمدن جیرفت در استان کرمان)، کشف شده‌اند!
۲۳	چه نوع آثاری به صورت غیر عادی کشف می شود؟ گاهی برخی از بناهای تاریخی به صورت اتفاقی و اغلب در نتیجه فعالیت های کشاورزی و عمرانی و یا بروز پدیده های طبیعی مانند سیل و زمین لرزه، از دل زمین نمایان شده و نظر باستان شناسان را به خود جلب کرده اند.
۲۴	کدام آثار مهم در چین به صورت اتفاقی کشف شد؟ آرامگاه شی هوانگ تی، امپراتور چین باستان با ۸۰۰۰ مجسمه سرباز ؛ این آرامگاه در سال ۱۹۷۴م. به طور اتفاقی توسط تعدادی از کشاورزان چینی که مشغول کندن چاه بودند، کشف شد
۲۵	کدام آثار مهم در ایران به صورت اتفاقی کشف شد؟ تعدادی از آثار و بناهای تاریخی کشور عزیزمان ایران مانند مردان نمکی زنجان و تمدن عظیم جیرفت در استان کرمان نیز به طور تصادفی کشف شد.
۲۶	کدام اثر تاریخ مصر به طور اتفاقی کشف شده است؟ سنگ نوشته مشهور روزتا که با خطوط مصر باستان (هیروگلیف و دموتیک) و نیز خط یونانی نگارش یافته، به طور اتفاقی توسط سربازان فرانسوی که در زمان ناپلئون مصر را اشغال کرده بودند، کشف شد
۲۷	وضعیت قرار گرفتن آثار تاریخی و باستانی به چند گونه است و برای شناسایی و کشف آنها از چه روش هایی می توان استفاده کرد؟ برخی از آثار باستانی بر روی سطح زمین هستند و به آسانی قابل شناسایی هستند- بخش دیگری از این آثار در زیر خاک و یا در اعماق دریاها و رودخانه ها قرار گرفته اند - برخی از این آثار به صورت اتفاقی و اغلب در نتیجه فعالیت های کشاورزی و عمرانی و یا بروز پدیده های طبیعی مانند سیل و زمین لرزه از دل زمین نمایان شده و نظر باستان شناسان را به خود جلب کرده اند - تعدادی از آثار و بناهای تاریخی ایران مانند جیرفت و مرد نمکی زنجان بطور تصادفی کشف شده اند

۲۸	در کشور ما ایران تمدن عظیم به طور تصادفی کشف شد. جیرفت
۲۹	گام دوم فعالیت باستان شناسی چیست؟ حفاری، برای بیرون آوردن و نمایان کردن آثاری است که در دل خاک قرار گرفته اند
۳۰	حفاری آثار تاریخی مستلزم چیست؟ حفاری، یکی از مراحل حساس کار باستان شناسان به شمار می رود و نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است؛ چرا که ممکن است با کوچک ترین اشتباه، آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی در حال کاوش وارد شود
۳۱	چرا مرحله حفاری در باستان شناسی بسیار حساس است؟ زیرا ممکن است با کوچک ترین اشتباه، آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی در حال کاوش وارد شود
۳۲	از مراحل حساس کار باستان شناسان مرحله است. حفاری
۳۳	نحوه حفاری مکان آثار تاریخی؟ حفاری، یکی از مراحل حساس کار باستان شناسان به شمار می رود و نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است؛ چرا که ممکن است با کوچکترین اشتباه، آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی در حال کاوش وارد شود
۳۴	باستان شناسان در مرحله حفاری چه اقداماتی انجام می دهند؟ آنان وقتی به یک بنای تاریخی برخورد می کنند نخست نقشه آن بنا را مشخص می نمایند و همچنین اگر به شیئی برخورد کنند نخست در همان وضعیت از آن عکس برداری و تمام مشخصاتش را بطور دقیق ثبت می کنند. سپس آن را از خاک بیرون آورده و مراحل بعدی تحقیقات در کارگاهها و آزمایشگاههای مجهز ادامه می یابد
۳۵	بعد از کشف، حفاری و خاک برداری یک باستان شناس چه کاری انجام می دهد؟ پس از حفاری و خاک برداری، نخست نقشه آن بنا را مشخص می نمایند. آنان همچنین اگر به شیئی برخورد کنند، نخست در همان وضعیت از آن عکسبرداری کرده و مشخصاتش را دقیق ثبت می کنند. سپس آن را از خاک بیرون آورده و در کارگاه یا آزمایشگاه مجهز ادامه می دهند
۳۶	یک باستان شناس در مرحله استخراج از چه چیزی استفاده می کند؟ قدمت، مواد و مصالح به کار رفته در آنها و نیز کاربردهایی که داشته اند.
۳۷	باستان شناسان در مرحله استخراج و تنظیم اطلاعات چه کارهایی انجام می دهند؟ در این مرحله، باستان شناسان آثار یا بناهای کشف شده را به لحاظ قدمت، مواد و مصالح بکار رفته در آنها و نیز کاربرد هایی که داشته اند مورد بررسی و مطالعه قرار می دهند
۳۸	باستان شناسان با مقایسه آثار و بناهای تاریخی دوره های مختلف به دنبال چه نتایجی هستند؟ آنها با مقایسه این آثار می کوشند تا سیر پیشرفت های فنی، هنری و فرهنگی مردمان گذشته را درک کنند و همچنین به روابط جوامع گذشته و تأثیرات فرهنگی و اقتصادی آنها بر یکدیگر پی ببرند.
۳۹	باستان شناسان برای تعیین سن اشیاء باستانی از چه روشها و علومی بهره می گیرند؟ از روش های علمی پیشرفته ای مانند روش رادیو کربن و شیوه پیشرفته تری موسوم به پتانسیم - آرگون استفاده می کنند. در این روشها از دانش هایی چون شیمی، فیزیک، گیاه شناسی و زمین شناسی کمک گرفته می شود
۴۰	دو مورد از روش های علمی تعیین سن آثار باستانی را نام ببرید. از روش های علمی پیشرفته ای مانند روش رادیو کربن و شیوه پیشرفته تری موسوم به پتانسیم - آرگون استفاده می کنند. در این روشها از دانش هایی چون شیمی، فیزیک، گیاه شناسی و زمین شناسی کمک گرفته می شود
۴۱	مهم ترین مکان گردآوری، نگهداری، مرمت، مطالعه و نمایش آثار باستانی هستند. موزه ها
۴۲	بزرگ ترین موزه ایران چه نام دارد؟ موزه ایران باستان
۴۳ از جمله بزرگ ترین موزه های ایران است که آثار باستانی ارزشمندی در آن حفظ و به نمایش گذارده شده است. موزه ملی ایران باستان

۴۴	آثار مهم و گران بهای ایران در کدام موزه های جهان قرار دارد؟				
	<table border="1"> <tr> <td>لوور در پاریس</td> <td>بریتانیا در لندن</td> <td>آرمیتاژ در سن پترزبورگ روسیه</td> <td>متروپولیتن در نیویورک</td> </tr> </table>	لوور در پاریس	بریتانیا در لندن	آرمیتاژ در سن پترزبورگ روسیه	متروپولیتن در نیویورک
لوور در پاریس	بریتانیا در لندن	آرمیتاژ در سن پترزبورگ روسیه	متروپولیتن در نیویورک		
۴۵	تعدادی از موزه های کشورهای دیگر را که در آنها آثار تاریخی و باستانی ایران نگهداری می شود، نام ببرید؟ موزه لوور پاریس - بریتانیا در لندن - آرمیتاژ در سن پترزبورگ - مترو پولیتن در نیویورک				
۴۶	باستان شناسی و تاریخ چه نوع رابطه ای باهم دارند؟ باستان شناسی و علم تاریخ، ارتباط تنگاتنگی باهم دارند. از یک سو، باستان شناسان از نوشته های مورخان برای شناسایی، کشف و مطالعه آثار و مکان های باستانی بهره می برند و از سوی دیگر نتایج کاوش های باستان شناسان، منبع ارزشمندی برای تحقیقات مورخان به شمار می روند				
۴۷	کاوش های باستان شناسی چه کمکی به مطالعه دوران پیش از تاریخ می کند؟ آگاهی و اطلاعاتی که تا کنون در باره زندگی انسان ها و جوامع دوران پیش از تاریخ بدست آمده، حاصل تحقیقات علمی باستان شناسان است				
۴۸	چرا در تاریخ نگاری به باستان شناسی همواره نیاز است؟ باستان شناسی کمک شایانی به مطالعه دوره تاریخی کرده است. منابع نوشتاری (مکتوب) برای شناخت کامل این دوره، مخصوصاً اوایل آن، کافی نیستند. از سوی دیگر، عمده اطلاعات منابع نوشتاری، مربوط به رویدادهای سیاسی و نظامی و شرح اقدامات فرمانروایان است.				
۴۹	باستان شناسی چه کمکی به مطالعه دوره تاریخی کرده است؟ منابع نوشتاری برای شناخت کامل این دوره مخصوصاً اوایل آن کافی نیستند. از سوی دیگر عمده اطلاعات منابع نوشتاری مربوط به رویدادهای سیاسی و نظامی و شرح اقدامات فرمانروایان است				
۵۰	باستان شناسی غیر از کشف در کدام ابعاد به میراث گذشته کمک می کند؟ مرمت و نگهداری				
موفق و سربلند باشید / احمد اسدی اقدم					